

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
2016 року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прикладна лінгвістика

Спеціальність: 8.02030302 Філологія. Мова і література (англійська) /
Мова і література (німецька)

Інститут філології



2016 – 2017 рік

Робоча програма Прикладна лінгвістика для студентів 6 курсу, (назва навчальної дисципліни), напрямом підготовки 8.02030302 Філологія. Мова і література (англійська)/Мова і література (німецька), галузі знань 0203 гуманітарні науки
2016 року - 19 с.

Розробник: **Колесник О.С.**, професор кафедри германської філології, д.філол.н.

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол від “ 29” серпня 2016 року № 1

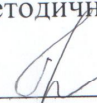
Завідувач кафедри германської філології


(Буніятова І.Р.)

Структура програми типова.

Години відповідають навчальному плану.

Заступник директора інституту Філології
з науково-методичної та навчальної роботи


(Заяць Л.І.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни.	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни.	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	7
III. Програма	8
Змістовий модуль I. Системні характеристики мови як багатофункціонального коду. Галузі прикладної лінгвістики.	8
Змістовий модуль II. Лексикографія, корпусна лінгвістика, комп'ютерні технології, автоматичний переклад, штучні мови та їхній синтез.	8
Змістовий модуль III. Прикладні аспекти дискурс-аналізу, теорії комунікації, нейролінгвістики, психолінгвістики, когнітивної лінгвістики.	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни "Прикладна лінгвістика".	10
V. Завдання для самостійної роботи .	11
VI. Система поточного та підсумкового контролю.	12
VII. Методи навчання.	15
VIII. Методичне забезпечення курсу.	15
IX. Питання до екзамену.	15
X. Рекомендована література.	17
Основна.	17
Додаткова.	17
Інформаційні ресурси.	18
Адреси бібліотек.	18
Інтернет-ресурси.	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму укладено у відповідності до вимог і принципів Болонської декларації і відповідних документів Міністерства освіти і науки України щодо впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації.

Мета та завдання навчальної дисципліни. Антропоцентрична спрямованість мовознавства, міждисциплінарний характер наукових розвідок, а також зрушення у ціннісних орієнтирах, що притаманних картинам світу сучасних етносів, ставлять нові вимоги до практичної цінності та етичної доцільності отримуваних наукових результатів. На початку XXI ст. актуальними є питання, пов'язані з моделюванням штучного інтелекту, процедурами вербального кодування та декодування інформації і реалізацією регулятивної функції мови; мовленнєвого впливу та мовленнєвої діагностики та терапії. Моделююча функція мови (прикладні можливості когнітивної лінгвістики, психолінгвістики), волюнтативна (практичне застосування теорії і практики вербальної комунікації, сугестивної лінгвістики) створюють перспективи для мовно-мовленнєвої діагностики, вироблення технік протистояння вербальним маніпуляціям, психокорекції тощо.

Навчальна дисципліна "прикладна лінгвістика" покликана розвивати системно-логічне мислення студентів, що поєднує операції аналізу та синтезу, створити у них уявлення про універсальні механізми взаємодії кодів та систем різної природи, розвивати навички багатоаспектної інтерпретації вербальної та лінгвокультурної інформації. Для забезпечення міцного засвоєння теоретичних знань виконуються завдання та індивідуальні проекти, спрямовані на дослідження функціонування граматичних явищ у конкретному лінгвістичному контексті.

Метою дисципліни є ознайомлення студентів зі наукового знання в контексті сучасних наукових парадигм і тенденції до міждисциплінарних студій. Особлива увага приділяється створенню уявлень про практичну цінність результатів наукових розвідок, можливість їхнього використання у різних

сферах професійної та суспільної діяльності, у подальших наукових дослідженнях .

Прикладна лінгвістика ставить такі основні завдання:

- З'ясувати місце прикладної лінгвістики серед інших мовознавчих наук;
- Окреслити базові принципи прикладної лінгвістики;
- Ознайомити студентів з традиційними і новітніми методами наукового пошуку у міждисциплінарних студіях;
- Охарактеризувати інструменти теоретичного опису граматичної системи французької мови;
- Скерувати студентів на самостійний пошук релевантних наукових джерел, їх критичний аналіз, та вироблення власного погляду щодо дослідження поставлених проблем;
- збагатити студентів науковою термінологією з курсу "Прикладна лінгвістика".
- Сприяти формуванню у молодих науковців професійної, гуманістичної та суспільно-культурної етики.

У результаті вивчення курсу "прикладної лінгвістики" студенти повинні **Знати:**

- Понятійний апарат прикладної лінгвістики та її місце серед інших лінгвістичних дисциплін;
- Універсальні характеристики та функції мовних систем, що уможлиблюють використання отриманих результатів у практичній діяльності;
- Актуальні напрямки використання лінгвістичного знання;
- засади й способи створення мовних корпусів та їхнього використання;
- Універсальний алгоритм планування (прогнозування та діагностики) дискурсивної поведінки

Вміти:

- Здійснювати комплексні ментальні процедури обробки інформації;
- Працювати з корпусами
- Визначати адекватний набір методів і методик для виконання завдань прикладного характеру;
- Демонструвати прикладну цінність власних досліджень
- Здійснювати тактико-стратегічну організацію ситуативно релевантного виду дискурсу.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс: Підготовка Магістрів	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: XI сем. – 4</p> <p>Змістових модулів: XI сем. - 3</p> <p>Загальна кількість годин: XI сем. – 120 год. Тижневих годин: 2</p>	<p>Галузь знань: 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Напрямок підготовки: 8.02030302 <u>Філологія.</u> <u>Мова і література</u> <u>(англійська) / Мова і</u> <u>література (німецька)</u></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень : “магістр”</p>	<p>Обов’язковий (нормативний)</p> <p>Рік підготовки: 6 Семестр: XI Лекції – 18 год. Семінари: 18 год.</p> <p>Модульний контроль – XI сем. - 6 год.</p> <p>Самостійна робота: XI сем. - 48 год.</p> <p>Вид контролю: Модульна контрольна робота - 6 год.</p> <p>Екзамен - 30 год.</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Кількість годин, відведених на:						
	Разом	Аудиторних	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
<i>Змістовий модуль I.</i>							
<u>Тема № 1.</u> Системні характеристики мови як багатофункціонального коду.	9	2	2		7		
<u>Тема № 2.</u> Галузі прикладної лінгвістики.	8	2	2		6		
Разом	17	4	4		13		
<i>Змістовий модуль II.</i>							
<u>Тема № 3.</u> Лексикографія, корпусна лінгвістика	13	6	2	4	7		
<u>Тема № 4.</u> Комп'ютерні технології, автоматичний переклад, штучні мови та їхній синтез.	18	8	4	4	7	3	
Разом	31	14	6	8	14	3	
<i>Змістовий модуль III.</i>							
<u>Тема № 5.</u> Прикладні аспекти дискурс-аналізу, теорії комунікації	13	6	2	4	7		
<u>Тема № 6.</u> Прикладні аспекти нейролінгвістики та психолінгвістики.	11	4	2	2	7		
<u>Тема № 7.</u> Прикладні аспекти когнітивної лінгвістики	18	8	4	4	7	3	
Екзамен							30
Разом	72	18	8	10	21	3	30
Разом за курс	120	36	18	18	48	6	30

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль I

Прикладна лінгвістика в аспекті сучасних наукових парадигм

Тема № 1. Прикладна лінгвістика як практично орієнтована сфера перетину наукових парадигм і напрямків, її місце серед інших лінгвістичних дисциплін. Системні характеристики мовного коду. Що уможлиблюють використання результатів лінгвістичних розвідок у різних сферах діяльності, в тому числі наукових дослідженнях.

Тема № 2. Галузі прикладної лінгвістики. Базові принципи та методи дослідження прикладної лінгвістики. Міждисциплінарний характер та тенденція до універсальності. Базові поняття лінгвістики (семантика, функція, референція, текст, дискурс, код, мовна особистість, картина світу та ін..) в прикладному аспекті.

Змістовий модуль II

Лексикографія та корпусна лінгвістика.

Прикладні аспекти комп'ютерної лінгвістики

Тема 1. Лексикографія. Короткі відомості з історії лексикографії. Типи словників. Специфіка словарної статті. Електронні та віртуальні словники. Корпусна лінгвістика. Поняття корпусу. Складники корпусу. Обробка корпусних даних :: обробка тексту. Конкорданс. Національні корпуси. Способи пошуку й створення вибірок.

Тема 2. Комп'ютерні технології та лінгвістика. Мовна компетенція комп'ютерів. Напрямки комп'ютерної лінгвістики. Формальні мови та граматики. Контекстно-вільні мови і граматики. Контекстно-залежні граматики. Трансформаційні граматики. Граматики зв'язків. Статистичні моделі природних мов. Кількісні методи лінгвістичних досліджень. Автоматичний переклад, штучні мови та їхній синтез.

Змістовий модуль III

Мовна і мовленнєва діяльність людини крізь призму прикладної лінгвістики

Тема 1. Прикладні аспекти дискурс-аналізу та теорії комунікації. Сучасні підходи до визначення дискурсу. Інформація та семіотичні механізми її інтерпретації. Типологія дискурсу. Дискурс-аналіз як складова діагностичної діяльності, соціальної, політичної, юридичної аналітики. Терапевтичні потенції мовленнєвих конструктів. Типи комунікації. Прагматичні аспекти висловлювання. Комунікативні інтеракції як системо-твірний чинник (професійні, соціальні, територіальні, культурно-просвітницькі колективи).

Тема 2. Прикладні аспекти нейролінгвістики та психолінгвістики. Особливості будови нейронної мережі людини; нейрофізіологічні основи мовно-мовленнєвих здібностей людини. Проблема вродженої мови. Сучасні інтегративні студії: лінгвогенетика. Нейролінгвістичні основи інтерпретативної діяльності. Психосоматичні характеристики людини та типологія мовних особистостей. Типи акцентуації та мовленнєва поведінка. Розлади мовлення і діагностика захворювань. Прикладні аспекти психолінгвістики (судова психолінгвістика, психолінгвістика допиту, ідентифікація мовлення, мова і гендер, технології мовленнєвого впливу, техніка НЛП).

Тема 3. Прикладні аспекти когнітивної лінгвістики. Особливості когнітивних процесів: єдність раціонального та ірраціонального. Мапування світу й творення його картини. Базові когнітивні процедури. Формати представлення знань (концептуальне моделювання). Ізоморфізм мовно-мовленнєвих та когнітивних процесів. Мова як когнітивний інструмент.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Прикладна лінгвістика»

XI семестр

Разом: 120 год.: лекції – 18 год., семінарські заняття – 18 год., самостійна робота – 48 год., модульний контроль – 6 год., екз. – 30 год.

Модулі	Змістовий модуль І		Змістовий модуль ІІ		Змістовий модуль ІІІ		
Назва модуля	Прикладна лінгвістика в аспекті сучасних наукових парадигм		Лексикографія та корпусна лінгвістика. Прикладні аспекти комп'ютерної лінгвістики		Мовна і мовленнєва діяльність людини крізь призму прикладної лінгвістики		
Теми лекцій та семінарів	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7
Присутність на лекціях	1	1	1	2	1	1	2
Присутність на семінарах			2	2	2	1	2
Бали за роботу на лекціях та семінарах			20	20	20	10	20
Виконання самостійної роботи			5	5	5	5	5
Проміжний контроль			Модульна контрольна робота (25 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)		
Кількість балів за модулі	84 бал				99 балів		
Загальна кількість	183 балів						
Підсумковий	Екзамен (40 балів)						

V. Завдання для самостійної роботи

Теми для самостійного опрацювання:

1. Термінознавство, термінографія. Їх напрями. Термін як основна одиниця термінознавства. Ознаки термінів. Лінгвістична термінологія як особлива терміносистема. Лінгвістична термінографія. Державні стандарти термінів і визначень.

2. Мова та етнос. Етносоціальні функції мови. Етнолінгвістика. Об'єкт, предмет, завдання та напрями етнолінгвістики. Основні поняття етнолінгвістики (етнос, етнічна самосвідомість, рідна мова, національна мова, національно-мовна картина світу тощо). Поняття мовної картини світу. Концепти та їх типи.

3. Політичний дискурс. Жанри політичної комунікації.

4. Типологія мов та мовні універсалії.

5. Теоретичні та методологічні аспекти перекладу. Завдання лінгвістичної теорії перекладу. Види перекладу. Типи перекладу. Переклад у навчанні іноземної мови.

6. Мова й держава. Політична лінгвістика, її об'єкт, предмет, завдання та методи.

Список рекомендованої літератури

1. Абрамович С.Д., Чикаліна М.Ю. Мовленнєва комунікація: Підручник. – К., 2004.
2. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу / Ірина Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 284 с.
3. Д'яков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти. – К.: Вид. дім „КМ Academia”, 2000. – 218 с.
4. Єрмоленко С.Я. та ін. Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. – К., 2001.
5. Партико, Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Т. Б. Партико. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. - 416 с.

Критерії оцінювання самостійної роботи

(Конспект із певної теми)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Виклад теоретичного матеріалу у логічній послідовності.	1 бал
2	Практична частина: підбір вправ (завдань) до певної теми.	1бал
3	Правильність виконання підібраних вправ (завдань)	1 бал
4	Дотримання правил граматики та орфографії під час підбору та виконання вправ (завдань).	1 бал
5	Логічність та вмотивованість висновків	1 бал
Разом		5 балів

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Таблиця 7.1.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	9	9
2.	Відвідування семінарських (практичних) занять	1	9	9
3.	Виконання самостійного завдання	5	5	25
4.	Робота на семінарських (практичних) заняттях	10	9	90
5.	Модульні контрольні роботи	25	2	50
6.	Екзамен	40	1	
	Максимальна кількість балів	183 балів		
		183/60 = 3,05		
	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	3,05		

Таблиця 7.2.

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 7.3.

Таблиця 7.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в 14програмо обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною 14програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за 14програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для досягнення поставленої мети і відповідно до завдань навчальної дисципліни застосовуються такі методи, як словесні (бесіда, пояснення, розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником), наочні (ілюстрування, демонстрація, демонстрація з коментарями, самостійне спостереження) та практичні (виконання практичних завдань, науково-пошукова робота, обговорення).

Методи оцінювання

Поточний контроль засвоєння пройденого матеріалу здійснюється шляхом тестування, а також під час усного опитування на семінарських заняттях. Студенти виконують дві модульні контрольні роботи, навчальний проект; підсумковий письмовий (усний) тест, екзамен.

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Матеріали для проведення лекцій та практичних занять, ілюстративні матеріали, електронні презентації, відео-фрагменти.

IX. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Теоретичне та прикладне мовознавство.
2. Функції мови в суспільстві та проблема їх визначення.
3. Змістова структура та напрями прикладної лінгвістики як наукової дисципліни. Міжпредметні зв'язки прикладної лінгвістики.
4. Комп'ютерна лінгвістика. Об'єкт, предмет і завдання комп'ютерної лінгвістики. Моделювання спілкування. Гіпертекстові технології представлення тексту.
5. Актуальні проблеми та напрями комп'ютерної лінгвістики (машинний переклад, автоматична обробка природної мови, автоматичне анотування, реферування, моделювання спілкування тощо).
6. Системи автоматичної обробки тексту (загальні принципи створення систем автоматичної обробки тексту, приклади систем автоматичної обробки тексту, лінгвістичні процесори та принципи їх будови).
7. Машинний переклад. Характеристика досвіду та проблем розробки систем машинного перекладу.
8. Об'єкт, предмет, завдання й методи психолінгвістики.

9. Мовленнєва діяльність, її види та структура з позицій психолінгвістики.
10. Психолінгвістичні теорії породження, сприймання та засвоєння мовлення.
11. Прикладні аспекти психолінгвістики (судова психолінгвістика, психолінгвістика допиту, ідентифікація мовлення, мова і гендер, технології мовленнєвого впливу, техніка НЛП).
12. Квантитативна лінгвістика. Об'єкт, предмет, завдання й методи квантитативної лінгвістики. Основні поняття квантитативної лінгвістики.
13. Корпусна лінгвістика. Об'єкт, предмет, завдання й методи корпусної лінгвістики. Корпуси текстів та їх типи.
14. Лексикографія як прикладна лінгвістична дисципліна. Об'єкт, предмет і завдання лексикографії. Історія лексикографії.
15. Комп'ютерна лексикографія. Напрями комп'ютерної лексикографії. Комп'ютерні словники та їх типи.
16. Словник. Базові параметри типологізації словників. Словникова стаття та її будова.
17. Термінознавство, термінографія. Їх напрями. Термін як основна одиниця термінознавства. Ознаки термінів. Лінгвістична термінологія як особлива терміносистема. Лінгвістична термінографія. Державні стандарти термінів і визначень.
18. Об'єкт, предмет, основні поняття етнолінгвістики.
19. Актуальні проблеми соціолінгвістики. Мовна ситуація, її типи та складові.
20. Мова й держава. Політична лінгвістика, її об'єкт, предмет, завдання та методи.
21. Політичний дискурс. Жанри політичної комунікації.
22. Предмет семіотики. Знакова природа інформації. Знаковий характер мови. Типи мовних знаків та їх характеристика.
23. Проблеми акцентології, етимології та лексико-семантичної системи мови.
24. Типологія мов та мовні універсали.
25. Транскрипція, її різновиди (фонетична, фонематична, практична). Система транслітерації. Міжнародний фонетичний алфавіт.
26. Прикладні аспекти фонетики. Фоніка і фоносемантика.
27. Основи автоматичного розпізнавання та розуміння мовлення.
28. Машинна морфологія. Машинна морфологія, предмет і завдання машинної морфології. Напрями морфологічного аналізу. Методи автоматичного морфологічного аналізу тексту. Сучасний стан морфологічного аналізу.
29. Автоматичний синтаксичний аналіз тексту.

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику. – М.: Эдиториал УРСС, 2001. – 360 с.
2. Карпіловська Є.А. Вступ до прикладної лінгвістики: комп'ютерна лінгвістика. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2006. – 188 с.
3. The Handbook of Applied Linguistics / *Alan Davies, Catherine Elder, Eds.* – Oxford : Blackwell Publishing Ltd, 2004. – 866p.
4. A guide in APPLIED LINGUISTICS for students of Linguistics (compiled by V. Yakuba from the Routledge Handbook of Applied Linguistics, ed. James Simpson, 2011) - Kyiv, 2013.

Додаткова:

1. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу / Ірина Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 284 с.
2. Жаботинская С. А. Теория номинации: когнитивный ракурс / С. А. Жаботинская // Вестник МГЛУ. – Вып. 478 : Лексика в разных типах дискурса. – М., 2003. – С. 145–164.
3. Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика: нариси / Віталій Жайворонок. - К. : Довіра, 2007. – 262 с.
4. Залевская А.А. Введение в психолингвистику / А.А. Залевская. – М. : Российский государственный гуманитарный университет. – 1999. – 349 с.
5. Клименюк А. В. Методология и методы научного исследования / А.В. Клименюк. – К. : “Милениум”, 2005. – 186 с.
6. Кушнерик В. І. Фоносемантизм у германських і слов'янських мовах / В. І. Кушнерик. – Чернівці : Рута, 2004. – 415 с.
7. Левицький А. Е. Етнономінації у дзеркалі міжкультурної комунікації: Монографія / А. Е. Левицький, Ю. В. Святюк. – К. : Логос, 2011. – 192 с.
8. Лотман Ю. М. Семиосфера / Ю. М. Лотман. – СПб : "Искусство–СПб", 2001. – 704 с.

9. Мізін К. І. Лінгвістичний і лінгвокультурологічний статуси образу-еталона (на матеріалі української, німецької, англійської та російської мов) / К. І. Мізін // Мовознавство. – 2007. – №2. – С. 68–72.
10. Павлюк Л. С. Знак, символ, міф у масовій комунікації / Павлюк Лариса Степанівна. – Львів : ПАІС, 2006. – 120 с.
11. Петлюченко Н. В. Харизматика: мовна особистість і дискурс : монографія / Н. В. Петлюченко. – Одеса : Астропринт, 2009. – 464 с.
12. Петренко В. Ф. Основы психосемантики / В. Ф. Петренко. – Смоленск : Изд-во СГУ, 1997. – 400 с.
13. Пинкер С. Язык как инстинкт / Стивен Пинкер; [Пер. с англ. / Общ. ред. В. Д. Мазо]. – М. : Едиториал УРСС, 2004. – 456 с.
14. Пирс Ч. Начала прагматизма / Ч. Пирс. – СПб. : Алетейя, 2000. – 352 с.
15. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно–дискурсивній парадигмі лінгвістики / А. М. Приходько. – Запоріжжя : Прем'єр, 2008. – 332 с.
16. Abbot V., Black J., Smith E. The representation of scripts in memory / V. Abbot, J. Black, E. Smith // Journal of memory and language. – 1985. – № 24. – P. 179–199.
17. Chandler D. Semiotics : the basics / D. Chandler D. – London [etc.] : Routledge, 2007. –XVIII, 307 p.
18. Evans V. Cognitive linguistics : An Introduction / Vyvyan Evans and Melanie Green. – Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006. – 830 p.

Інформаційні ресурси:

1. <https://www.academia.edu/>
2. Library of Congress. [electronic resource]. – access mode : <http://www.loc.gov/>

Адреси бібліотек

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, пр. 40-річчя Жовтня, 3
2. Публічна бібліотека ім. Лесі Українки, бульвар Давидова, 2/7.
3. Національна Парламентська бібліотека, Голосіївський проспект, 84.

Інтернет-ресурси:

1. Корпус української мови. [electronic resource]. – access mode : mova.info
2. British National Corpus. [electronic resource]. – access mode : www.natcorp.ox.ac.uk/
3. Etymological Dictionary of Modern English / Ed. by D. Harper. [electronic resource]. – access mode : <http://www.etymonline.com>
4. Germanic etymology. [electronic resource]. – access mode : <http://starling.rinet.ru/cgi-bin/query.cgi?basename=\data\ie\germet&root=config&morpho=0>